

У К Р А Ї Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А
П Р О Є К Т Р І Ш Е Н Н Я

Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Міністерства освіти і науки України, голів районних рад, голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» щодо сприяння забезпеченню вивчення курсів духовно-морального спрямування та популяризації сімейних цінностей у закладах освіти області

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 66 Закону України «Про освіту», обговоривши інформацію про стан викладання курсів духовно-морального спрямування та популяризації сімейних цінностей у закладах освіти області, підготовки учнів до подружнього життя, враховуючи позитивний багаторічний досвід такого викладання та його позитивні результати, зокрема його позитивний вплив на виховання і становлення молоді, зважаючи на те, що духовно-моральне виховання є однією зі складових національно-патріотичного виховання, а впровадження навчальних дисциплін духовно-морального спрямування є основою формування особистості та підґрунтям для національно-патріотичного виховання, з метою забезпечення розвитку особистості дитини на засадах традиційних духовних і моральних цінностей, формування у здобувачів освіти активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовних цінностей Українського народу, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Міністерства освіти і науки України, голів районних рад, голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» щодо сприяння забезпеченню вивчення курсів духовно-морального спрямування та популяризації сімейних цінностей у закладах освіти області, що додається.

2. Надіслати згадане звернення до Міністерства освіти і науки України, голів районних рад, голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

*Проект рішення обласної ради
підготовлено та внесено депутатською
групою «За духовність, моральність та
здоров'я Одещини»*

Додаток
до рішення обласної ради
від ___ квітня 2021 року
№ ___ - VIII

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Одеської обласної ради до Міністерства освіти і науки України, голів районних рад, голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» щодо сприяння забезпеченню вивчення курсів духовно-морального спрямування та популяризації сімейних цінностей у закладах освіти області

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко стурбовані тими негативними явищами та процесами, які сьогодні спостерігаються у сфері етико-культурного, духовно-морального виховання молодих громадян України.

Процес становлення й життєдіяльності суспільства та особистості значною мірою залежить від духовно-морального виховання молодих громадян України.

Духовно-моральне виховання – це процес засвоєння традиційних для українського народу духовно-моральних цінностей і послуговування ними у своїй поведінці та життєдіяльності. Здебільшого таке виховання здійснюється через викладання курсів духовно-морального спрямування, які є дисциплінами навчально-виховного й етико-культурологічного характеру, що формують систему духовних і моральних цінностей особистості. Викладання таких курсів як факультативних предметів за вибором здійснюється в Україні у закладах освіти усіх областей з перших років незалежності нашої держави.

Водночас аналіз сучасної соціокультурної ситуації в Україні засвідчує, що негативні тенденції та явища серед дітей і молоді посилюються, а однією з помітних і негативних рис сучасного українського суспільства є глибока духовно-моральна криза, моральний релятивізм, наслідками яких стає корупція, криза інституту сім'ї, алкоголізм, злочинність, наркоманія, СНІД, ігроманія, тютюнопаління, лихослів'я, рання підліткова вагітність, численні випадки підліткової жорстокості та залучення підлітків до суїцидальних груп тощо.

За даними ВООЗ, Україна посідає перше місце у світі за рівнем дитячого алкоголізму. Щорічне вживання алкоголю дорослим населенням України (більш, ніж 14 років) становить 11,8 літрів на людину, при тому, що нацією, що вимирає, вважається така, у якій вживається понад 8 літрів чистого спирту на душу населення.

За наявними даними, в Україні нараховується понад 2 млн наркозалежних.

Нинішній стан сім'ї в Україні можна охарактеризувати як критичний: українська нація стабільно зменшується, впродовж останніх років кількість населення щорічно скорочується на 250 тис. осіб, знижується рівень народжуваності, за роки незалежності кількість українських дітей зменшилася вдвічі (з 14 млн до 7 млн); стабільно зменшується коефіцієнт шлюбності (так у 2020 році він порівняно з 2014 роком зменшився з

6,9 на тис. наявного населення до 6,0). За даними Державної служби статистики України, кількість розлучень у країні з кожним роком зростає. За останні 30 років кількість шлюбів скоротилася приблизно в 3 рази, а кількість розлучень становить 67 відсотків. Основні причини розлучень – алкоголізм, брак грошей, подружня зрада. Спостерігається поступове зростання кількісного показника неповних сімей (починаючи з 2014 року кожна п'ята дитина в Україні народжується поза шлюбом), через що понад 4 млн дітей росте без батька. Наслідком такої кризи інституту сім'ї в Україні є брак виховання дітей у родині, що призводить до збільшення проявів аморальності та злочинності серед дітей і підлітків.

Так, за даними Національної поліції в Одеській області, за перші два місяці цього року у провадженні слідчих підрозділів вже є 30 кримінальних правопорушень, скоєних неповнолітніми та за їхньою участю. На профілактичному обліку в підрозділах превентивної діяльності перебуває 165 дітей, з яких 26 – дівчатка. Складено 157 адміністративних протоколів стосовно неповнолітніх. З початку року маємо 6 випадків втечі дітей з дому. У цьому році вже складено 39 протоколів на неповнолітніх за розпивання алкогольних напоїв у громадських місцях; понад 50 протоколів на дітей за паління у заборонених законом місцях. Більше 400 адміністративних протоколів складено на батьків, які ухиляються від виконання своїх прямих обов'язків з виховання дітей; більше 20 протоколів на дорослих за доведення дітей до стану сп'яніння.

Стратегія національно-патріотичного виховання, затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286, спрямована на формування духовно, морально, фізично, цілісної особистості, на утвердження традиційних сімейних цінностей та визначається як одна з актуальних потреб у сфері національно-патріотичного виховання, а підтримка та розвиток сімейних традицій є одним з основних напрямів досягнення мети Стратегії.

Зазначене зумовлює необхідність вироблення системних і комплексних відповідей на вказані негативні тенденції, зокрема надання першочергової уваги духовно-моральному вихованню дітей, підлітків та молоді, у тому числі шляхом подальшого впровадження та вдосконалення викладання відповідних курсів. Водночас, нині викладанням курсів духовно-морального спрямування охоплено лише 5,5 відсотків від загальної чисельності учнів області, що є вкрай недостатнім.

Виходячи з викладеного, враховуючи гострий характер проблеми, ми, депутати Одеської обласної ради, звертаємося до Міністерства освіти і науки України, голів районних рад, голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» і просимо:

- Міністерству освіти і науки України, головам районних рад, головам об'єднаних територіальних громад Одеської області сприяти впровадженню викладання курсів духовно-морального спрямування у закладах освіти відповідних громад, зокрема шляхом передбачення, починаючи з 2021-2022 навчального року, у варіативній частині навчальних планів усіх класів 1 години на тиждень на вивчення курсів духовно-морального спрямування та популяризації сімейних цінностей, доведення до відома батьків

учнів інформації щодо переліку і змістового наповнення курсів духовно-морального спрямування, схвалених Міністерством освіти і науки України, які можуть вивчатися за рахунок годин варіативної складової навчальних планів, зокрема за програмами «Основи християнської етики», «Біблійна історія та християнська етика», «Християнська етика в українській культурі», «Основи сім'ї» та інших, запровадження занять з духовно-морального виховання у комунальних закладах дошкільної освіти, а також сприяти забезпеченню усіх комунальних закладів загальної середньої освіти необхідними навчально-методичними комплексами з курсів духовно-морального спрямування у достатній кількості;

- ректору КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (Задорожна Л.К.) вжити заходів щодо забезпечення підготовки та перепідготовки вчителів з курсів духовно-морального спрямування у межах післядипломної педагогічної освіти.

Пояснювальна записка
до проєкту рішення Одеської обласної ради
«Про звернення депутатів Одеської обласної ради до голів районних рад,
голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО
«Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» щодо
сприяння забезпеченню вивчення курсів духовно-морального
спрямування та популяризації сімейних цінностей у закладах освіти
області»

Процес формування цінностей життя серед дітей, підлітків, молоді та батьківської громадськості є одним із пріоритетних напрямків роботи установ системи освіти, що здійснюється з раннього дошкільного віку. Аналіз сучасної соціокультурної ситуації в Україні засвідчує, що негативні тенденції та явища серед дітей і молоді посилюються, а однією з помітних і негативних рис нинішнього українського суспільства є глибока духовно-моральна криза, моральний релятивізм, наслідками яких стає корупція, криза інституту сім'ї, алкоголізм, злочинність, наркоманія, СНІД, ігроманія, тютюнопаління, лихослів'я, рання підліткова вагітність, численні випадки підліткової жорстокості та залучення підлітків до суїцидальних груп тощо.

Стратегія національно-патріотичного виховання, затверджена Указом Президента України № 286 від 18 травня 2019 року, спрямована на формування духовно, морально, фізично, цілісної особистості, на утвердження традиційних сімейних цінностей та визначається, як одна з актуальних потреб у сфері національно-патріотичного виховання, а підтримка та розвиток сімейних традицій є одним з основних напрямів досягнення мети Стратегії.

Виходячи з викладеного, враховуючи гострий характер проблеми, необхідно звернутися до голів районних рад, голів об'єднаних територіальних громад області та ректора КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» з проханням та пропозицією сприяння впровадженню викладання курсів духовно-морального спрямування у закладах освіти відповідних громад.